

že odpykal trest na svobodě, zaplatil dne 26. ledna 1930 i uvedený trest peněžitý.

Na žádost odsouzeného byla povolena obnova trestního řízení a obžalovaný D. L. byl rozsudkem krajského soudu v B. ze dne 29. března 1934 ve smyslu § 326, č. 3 tr. ř. pro duševní poruchu v době činu celé obžaloby zproštěn; rozsudek ten byl pravoplatně potvrzen rozsudkem vrchního soudu z 22. října 1934. Ve lhůtě podle § 581 tr. ř. uplatnil D. L. nárok na náhradu za zaplacený peněžitý trest 600 Kč. Státní zastupitelství v B. s poukazem na § 579, č. 2 tr. ř. vyslovilo se proti přiznání náhrady.

D. L. má nárok na žádanou náhradu, neboť byl v obnoveném řízení pravoplatným rozsudkem osvobozen (§ 578, č. 1 tr. ř.) a není tu žádný z důvodů uvedených v § 579 tr. ř., pro který by nároku na náhradu neměl. Poněvadž jeho osvobození v obnoveném řízení je založeno na trestnost vylučujícím důvodu porušení duševní činnosti tak, že neměl schopnosti volně svou vůli určovati (§ 76 tr. z.), nelze tvrditi, že by byl v původním sporu v ě d o m ě zamlčel důkazy, na kterých soud v obnoveném řízení založil osvobozující rozsudek (§ 579, č. 2 tr. ř.). Opravné řízení v původním sporu se konalo v obou vyšších stolicích k jeho opravným prostředkům (č. 3 cit. §u).

### Čís. 5413.

**Právo vzdáti se podle § 152, odst. 1, čís. 1 tr. ř. svědectví přísluší osobám tam uvedeným jen, jsou-li vyslyšány za svědky, nikoli však i tehdy, jsou-li spoluobžalovány, a to ani tenkrát, bylo-li by možno předmět výslechu fakticky dělití.**

(Rozh. ze dne 30. října 1935, Zm I 986/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 23. května 1935, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem spoluviny na vyhnání plodu vlastního podle §§ 5, 144 tr. z., zločinem veřejného násilí vydíráním podle § 98 b) tr. z. a přestupky podle §§ 411 a 431 tr. z.

### Z d ů v o d ů:

S hlediska zmatků č. 3, 4 a 5 (správně jen č. 3) § 281 tr. ř. vytýká stížnost, že H. N-ová, která se za trestního řízení provdala za stěžovatele, byla při hlavním přelíčení jako spoluobžalovaná vyslechnuta nejen o činu jí za vinu kladeném, nýbrž též o skutkových okolnostech, týkajících se jen provinění jejího nynějšího manžela, ač v tomto směru byla vlastně svědkyní a jako manželka stěžovatelova byla podle § 152, odst. 1, č. 1 tr. ř. zproštěna povinnosti vydati svědectví. Stížnost dovozuje, že podle § 152, odst. 3 tr. ř. měla býti H. N-ová o tomto právu poučena, že, když se tak nestalo a ona se výslovně nezřekla práva vzdáti se svědectví, její výpověď byla v dotčených směrech neplatná a že na-

lézací soud nesměl přihlídnouti ani k obsahu protokolu o výsledku H. N-ové v předběžném řízení, pokud vypovídala tehdy proti stěžovateli. Výtky jsou neodůvodněny.

Právo podle § 152, odst. 1, č. 1 tr. ř. vzdáti se svědectví přísluší osobám tam uvedeným jen, jsou-li vyslýchány jako s v ě d c i, nikoli však i tehdy, jsou-li spoluobžalovány, a to ani tenkrát, kdyby se předmět výsledku dal fakticky dělit. Domáhajíc se toho, by v takovém případě spoluobžalovaný, pokud vypovídá o trestném skutku, z něhož je viněna osoba jsoucí k němu v poměru § 152, odst. 1, č. 1 tr. ř., byl pokládán za svědka, neuvědomuje si stížnost zásadní rozdíl mezi procesuálním postavením svědka a obžalovaného, jenž nepřipouští, aby táž osoba při tomtéž hlavním přelíčení byla vyslýchána jednak jako obžalovaný, jednak jako svědek. Nesmí-li podle toho v přelíčení proti více obžalovaným pro různé trestné skutky žádný z obžalovaných býti vyslýchán jako svědek, a to ani v příčině skutku, pro nějž stíhá obžaloba jen jeho spoluobžalovaného, je zřejmo, že je vyloučeno dovolávati se v té příčině dobrodiní § 152 tr. ř., jež platí jen pro výslech svědků (srov. Lohsing, Oesterr. Strafprozessrecht, 1920, str. 330, a rozh. býv. nejv. soudu víd. č. 79, 1862 úř. sb.). Přechtení konstitutu obžalované H. N-ové bylo odůvodněno předpisem § 252, odst. 1, č. 2 tr. ř., poněvadž se tato spoluobžalovaná při hlavním přelíčení v podstatných bodech uchýlila od své dřívější výpovědi. Ve věci Tk 270/34 byla sice H. N-ová slyšena jako svědkyně, ale tato její svědecká výpověď nebyla při hlavním přelíčení přečtena a napadený rozsudek jí nepoužil.

#### Čís. 5414.

**Zákon (§ 330, odst. 1 tr. p.) nežiada, aby bol o opravných prostriedkoch poučený obžalovaný, ktorý má obhájcu.**

**Okresný súd, dožiadaný sborovým súdom prvej stolice o vyhlásenie rozsudku odvolacieho súdu obžalovanému, nemôže pre seba platne ustanoviť oprávnenie, aby prevedenie zmätočnej sťažnosti bolo so zákonným účinkom včasného podania u neho podané v zákonnej lehote. Ani mylné poučenie súdom v prítomnosti obhájcu nemôže založiť pre obžalovaného toto oprávnenie.**

**Bezzákladná sťažnosť proti odmietnutiu prevedenia zmätočnej sťažnosti pre opozdenie môže byť podľa okolností prípadu považovaná za žiadosť o navrátenie v predošlý stav (§ 463 tr. p.).**

(Rozh. zo dňa 30. októbra 1935, Zm III 75/35.)

**N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti M. A. a spol. pre prečin padelania kolkov zamietol sťažnosti obžalovaných J. S., P. V. a M. A. proti usneseniu krajského súdu v N. zo dňa 9. januára 1935; považujúc sťažnosti súčasne za žiadosť o navrátenie v predošlý stav, pripustil najvyšší súd navrátenie v predošlý stav a prijal prevedenie zmätočných sťažností všetkých 3 obžalovaných.**